

Аспекти управління проектами в умовах циклічної економіки в Україні

Османов Сархан Темразович

аспірант (073 «Менеджмент»),

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: OsmanovST@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0002-6180-0250

У контексті євроінтеграційної політики, яку обрала Україна, стратегічні пріоритети інноваційного розвитку держави мають формуватися на основі сучасних світових тенденцій, пов'язаних із посиленням процесів глобалізації, стрімкого розвитку мережевої економіки, інноваційних екосистем та впровадження нових технологій у всі сфери економіки та суспільного життя.

На жаль, професійне управління проектами в українській економіці застосовується рідко. Піонерами в цьому плані є транснаціональні компанії, які приносять до України досвід, накопичений у діяльності за кордоном. Як наслідок, складніші проекти в нашій країні зазвичай затягуються та виявляються дорожчими, ніж очікувалося.

Проекологічні проекти майже за визначенням є складними та характеризуються ризиками. Це пояснюється тим, що ці проекти пропонують рішення, розроблені для конкретних клієнтів, потреби яких відрізняються залежно від місцевих ресурсів і законодавчої влади, що змінюється. Таким чином, цей тип проектів уже визнано такими, що вимагають професійного управління проектами.

У результаті зростаючого інтересу до бізнес-можливостей, створених циклічною економікою, його практичне застосування в сучасних економічних системах і промислових процесах набуло обертів серед компаній і урядів, тому перехід до циклічної економіки є актуальним питанням на сьогоднішній день.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні актуальності питання переходу до циклічної економіки та висвітленні існуючих пов'язаних з цим проблем, у тому числі з боку управління проектами, які використовують циклічну економіку.

Основна мета циклічної економіки — зробити економічні системи та промислові процеси більш екологічно чистими та сталими. Перехід до циклічної економіки не є прямим процесом і вимагає суттєвих змін у ланцюгу створення вартості, таких як скорочення необхідних ресурсів, більша переробка, повторне використання продуктів, краще управління відходами, повітрям і водою. Проекти циклічної економіки за своєю суттю є проєкологічними та еко-інноваційними. Вони зменшують вплив промислової діяльності на навколишнє середовище та споживання природних невідновлюваних ресурсів [1]. Серед іншого, підхід циклічної економіки спрямований на вдосконалення промислових процесів з точки зору використання перероблених матеріалів.

Тиск на навколишнє середовище на планеті та її обмежені можливості призвели до потреби в нових методах будівництва, які б враховували цю обмежену здатність. Методи будівництва, засновані на принципах циклічної економіки, можуть дати відповідь на цю проблему. Однак доступні знання та інструменти для реалізації цього на практиці є обмеженими. Ефективність використання ресурсів і циклічна економіка мають вирішальне значення для майбутнього з більшим глобальним процвітанням.

Для досягнення більш ефективного використання ресурсів необхідне загальносистемне бачення потоків ресурсів у суспільстві. Підвищення ефективності

управління матеріалами та пошук нових комерційних можливостей вимагає переходу від лінійного матеріального потоку до кругового. Необхідний комплексний підхід, коли як виробник, так і користувач, переробник та новий виробник-усі включені у виробничий ланцюг. Потрібна співпраця між різними суб'єктами, а також нормативні зміни для створення стимулів і належних ринкових умов, посилення цифровізації та створення інновацій і нових бізнес-моделей, зосереджених на ресурсоефективності [2].

До проектів часто ставляться з критикою, якщо вони порушують поточний процес. Співробітники бізнесу розподіляються за проектами, процеси змінюються та мають бути налагоджені, залучаються нові партнери, змінюються технології-і багато людей мають бути адекватно залучені до комунікації. Досягнення стійкості насамперед означає забезпечення того, щоб організація слідувала новими шляхами, пропонувала та представляла нові рішення після завершення проекту. Особливо це стосується циклічної економіки, яка вимагає переосмислення всередині компанії та викликає багато змін. Саме тут гнучкі підходи до подальшого розвитку стають особливо корисними. Впровадження крок за кроком гарантує, що співробітники та існуючі партнери матимуть можливість слідувати за змінами та спільно створювати їх. Гнучке мислення також гарантує, що всі усвідомлюють, що не все веде безпосередньо до успіху, але це потребує постійного навчання на практиці, перевірки та адаптації [3].

Успішний економічний розвиток України можливий за умови динамічної трансформаційної моделі економіки, реального інноваційного прориву та наявності конкурентоспроможного підприємництва. Підприємство функціонує в ринковому бізнес-середовищі, яке складається з безлічі споживачів, конкурентів і контрагентів, а також інших зацікавлених сторін, що надає цьому середовищу статус кумулятивного суб'єкта ринку. Інтереси на ринку досить суперечливі та мінливі, тому створюють невизначену, непередбачувану та ризиковану атмосферу.

Список використаних джерел

1. *The Landfill Transition Towards a Circular Economy. The Case of Latvia: монографія / Dzintra Atstaja; Green Economics Institute, UK: 2019. С. 30-34.*
2. *Project Management for Circular Economy projects in 7 steps: монографія. Informatics and Econometrics Cardinal Stefan Wyszyński University. 2017. 3-5 с.*
3. *Системи економічної безпеки держави: монографія / О. С. Власюк; за ред.: А. І. Сухорукова, Б. М. Данилишина; Національний інститут проблем міжнародної безпеки. Київ : Видавничий дім «Стилос», 2020. 40 с.*